

MÃ KÍ HIỆU

.....

ĐỀ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI LỚP 6

Năm học: 2021-2022

Môn: Ngữ văn

Thời gian làm bài: 150 phút

(Đề thi gồm 06 câu, 01 trang)

PHẦN I. ĐỌC - HIỂU (4,0 điểm)

Đọc ngữ liệu sau và trả lời các câu hỏi:

*Con cò mà đi ăn đêm
Đậu phải cành mềm lộn cổ xuống ao.
Ông ơi ông vớt tôi nao,
Tôi có lòng nào ông hãy xáo măng.
Có xáo thì xáo nước trong
Đừng xáo nước đục đau lòng cò con.*
(Ca dao)

Câu 1(0,5 điểm). Cho biết phương thức biểu đạt chính của ngữ liệu trên?

Câu 2(1,0 điểm). Bài ca dao trên được viết theo thể thơ gì? Hãy tìm một số câu ca dao cũng viết về hình ảnh con cò?

Câu 3(1,0 điểm). Tìm và chỉ ra tác dụng của các biện pháp tu từ được sử dụng trong bài ca dao trên?

Câu 4 (1,5 điểm). Thông điệp mà bài ca dao muốn gửi đến chúng ta là gì?

PHẦN II. TẠO LẬP VĂN BẢN (16,0 điểm)

Câu 1(6,0 điểm). Từ ngữ liệu phần đọc hiểu trên, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 150 chữ) nêu cảm nhận về tình mẫu tử trong cuộc sống của mỗi con người chúng ta.

Câu 2(10,0 điểm). Hãy tưởng tượng vào một ngày xuân ấm áp, Dế Mèn đến thăm mộ Dế Choắt. Em hãy đóng vai Dế Mèn kể lại cuộc gặp gỡ ấy.

-----Hết-----

MÃ KÍ HIỆU

.....

HƯỚNG DẪN CHẤM ĐỀ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI LỚP 8

Năm học: 2021-2022

Môn thi: Ngữ văn

(Hướng dẫn chấm gồm 06 câu, 04 trang)

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
Một số câu hỏi của đề thi theo hướng mở, thí sinh có thể trả lời theo ý hiểu của bản thân, nhưng phải có cơ sở và thuyết phục. Giám khảo căn cứ những gợi ý sau để đánh giá, cho điểm.			
I. Đọc hiểu	1	- Phương thức biểu đạt chính: biểu cảm	0,5
	2	- Thể thơ: lục bát.	0,5
		Một số câu ca dao có hình ảnh con cò: - Cái cò cái vạc cái nông Sao mày giẫm lúa nhà ông hời cò Không không tôi đứng trên bờ Mẹ con nhà nó đổ ngờ cho tôi. - Con cò bay lả bay la Bay từ cổng phủ bay ra cánh đồng. - Cái cò lặn lội bờ sông Gánh gạo nuôi chồng tiếng khóc nỉ non.	0,5
	3	Các biện pháp tu từ: Nhân hóa và ẩn dụ	0,5
		Tác dụng	0,5
		- Nhân hóa: Cò biết trò chuyện như con người. - Ẩn dụ: + Hình ảnh con cò liên tưởng tới hình ảnh người mẹ tần tảo, lam lũ, hết mực thương yêu con. Kiếm ăn ban ngày không đủ phải vất vả ban đêm kiếm ăn mưu sinh. + Cò chính là hiện thân của những người nông dân lao động bình thường: chất phác, siêng năng, cần cù trải qua nhiều vất vả khó khăn trong cuộc sống.	0,5
	4	Học sinh có nhiều cách diễn đạt khác nhau nhưng thông điệp cần ngắn gọn, sâu sắc. Sau đây là một số gợi ý: - Mượn tiếng kêu thương của con cò khi lâm nạn để nói về con người lao động xưa với những phẩm chất vốn có của họ: chết vinh còn hơn sống nhục. - Những phẩm chất đáng quý: cần cù, chịu khó, chất phác, lương thiện, giàu đức hy sinh... Đọc bài ca dao trên càng cảm phục kính yêu họ.	0,75
			0,75
		*Yêu cầu chung - Về kiến thức: Cảm nhận về tình mẫu tử. - Về kĩ năng: + Học sinh viết được đoạn văn khoảng 150 chữ (có mở đoạn, thân đoạn, kết đoạn). Dùng các phương thức tự sự, miêu tả, biểu cảm, nghị luận. + Trình bày khoa học, chữ viết đẹp, không sai chính tả. *Yêu cầu cụ thể Dẫn dắt vấn đề: Tình mẫu tử là thứ tình cảm thiêng liêng cao quý giữa mẹ và con cái.	1,0

II. Tạo lập văn bản	1	Giải quyết vấn đề: - Tình mẫu tử là tình cảm thiêng liêng và có vai trò đặc biệt đối với mỗi con người. + Từ khi con người sinh ra đã có mẹ ở bên, có sự yêu thương che chở chăm sóc của mẹ: mẹ sinh ra chúng ta, chăm sóc nuôi dưỡng chúng ta nên người... + Mẹ là người có tấm lòng cao cả, bao dung độ lượng, thương yêu con cái vô điều kiện... + Tình mẫu tử là truyền thống đạo lý tốt đẹp của dân tộc ta từ xa xưa. + Tình mẫu tử là ngọn lửa sưởi ấm soi sáng cho chúng ta trên mọi nẻo đường...Nó giúp chúng ta thức tỉnh và là chỗ dựa vững chắc là bến đỗ an toàn khi chẳng may vấp ngã trong cuộc sống. - Từ đó, phê phán những kẻ bất hiếu, kẻ chà đạp lên tình mẫu tử...	3,0
		Kết thúc vấn đề: Trách nhiệm của chúng ta trước tình mẫu tử. - Cần giữ gìn và tôn kính tình cảm thiêng liêng cao đẹp. - Cố gắng nỗ lực học tập lao động để báo đáp công ơn mẹ cha.	1,0
			1,0
			1,0
	2	a. Đảm bảo cấu trúc bài văn: Bài viết đảm bảo đầy đủ bố cục 3 phần.	0,5
		b. Xác định đúng vấn đề	0,5
		c. Triển khai vấn đề rõ ràng, đầy đủ; thể hiện sự nhận thức sâu sắc và vận dụng tốt các kiến thức tập làm văn đã học để làm bài hiệu quả. <i>Thí sinh có thể trình bày theo nhiều cách khác nhau nhưng cần đảm bảo được các ý cơ bản sau:</i>	
		Mở bài: Giới thiệu hoàn cảnh xảy ra câu chuyện: thời gian, khung cảnh, các nhân vật tham gia (có thể sáng tạo ra một tình huống để giới thiệu câu chuyện kể)	1,0
		Thân bài: - Giới thiệu hoàn cảnh: Tôi (chính là Dế Mèn) kể về hành trình dài trước đây, nay về quê gặp mấy bác trong xóm như Cào Cào, Gọng Vó, Châu Chấu...vô cùng xúc động, mọi người vẫn yêu thương chào đón, tôi chợt nhớ thói ngang ngược kiêu ngạo trước đây đã đối xử không tốt với họ. Mọi người chào đón hân hoan, dẫn đi thăm nhà và tôi giới thiệu với hàng xóm về con cháu của mình. - (Diễn biến) Buổi chiều, tôi dẫn con cháu ra cánh đồng quê. Bọn trẻ vui tươi nô đùa chạy nhảy. Tôi lặng lẽ tiến về phía mộ của Dế Choắt lòng buồn trĩu nặng vừa đi vừa nhớ về Dế Choắt (Mơ màng tưởng tượng Dế Choắt còn sống và trò chuyện với tôi.) + Dế Choắt nói: Anh Mèn, hôm nay anh về thăm tôi đây à? Tôi loạng choạng chân không đứng vững, cố bình tĩnh lại hỏi Dế Choắt: + Đúng giọng nói của Dế Choắt rồi, nhưng sao anh đã bị chị Cốc đánh chết vì trò nghịch dại của tôi. Trước khi dời quê hương, tôi đã	1,0 1,0

	chôn cất anh cẩn thận ở nơi đây cơ mà. Sao giờ anh lại ở đây? - Dế Choắt vẫn hiền lành, nhẹ nhàng và tỏ ra yếu đuối trước tôi, nói với tôi đừng suy nghĩ chuyện cũ, đừng day dứt ân hận vì mọi chuyện đã qua. - Tôi cảm ơn Dế Choắt đã tha thứ cho mình, nói với Dế Choắt việc rút ra bài học đường đời đầu tiên...Kể về việc xa xứ đi chu du thiên hạ, tu chí làm ăn, nhớ lời dặn: “ Ở đời mà có thói hung hăng bậy bạ, có óc mà không biết nghĩ, sớm muộn rồi cũng mang vạ vào mình.”, Tôi không dám gây ra trò đại dột để dẫn đến hậu quả đáng tiếc. Tôi hướng dẫn con cháu sống ân tình, khiêm tốn như anh đã từng khuyên nhủ tôi trước khi anh từ giã cõi đời này. - Dế Choắt nhìn tôi và nói vậy là tôi mãn nguyện rồi, anh đã thay đổi đã sống tốt hơn. Anh hãy sống thanh thản và đừng nghĩ và bận tâm những chuyện quá khứ. - Tôi nói với Choắt trong tiếng nấc nghẹn ngào: Cảm ơn Dế Choắt nhiều lắm, nhờ anh nhờ sự cảm hóa của anh mà tôi có cuộc sống tốt đẹp hơn. Sắp tới tôi sẽ về đây ở hẳn, đi đâu cũng không bằng quê mình. Tôi về với anh để chiều chiều ra trò chuyện cùng anh Choắt ạ. - Bỗng có tiếng gọi làm tôi giật mình: Ông ơi! về nhà thôi trời sắp tối rồi! Tiếng gọi của mấy đứa cháu nhỏ làm tôi tỉnh hẳn, thì ra tôi vừa gặp lại Dế Choắt trong mơ tưởng trong suy nghĩ của mình, bởi tôi vẫn ám ảnh ân hận về trò đùa đại dột trước đây đã gây ra cái chết thương tâm của Dế Choắt. Tôi ngậm ngùi cùng mấy đứa nhỏ về nhà.	1,0 1,0 1,0 1,0
	Kết bài: Những suy nghĩ, tình cảm, lời nhắn nhủ của Dế Mèn. - Sau bài học đường đời đầu tiên của tôi, sau khi Dế Choắt khuyên nhủ tôi đã thay đổi cách sống, tôi sống chững chạc, đứng đắn và khiêm tốn hơn. Tôi không còn xốc nổi, cá khịa hay kiêu ngạo trước những kẻ yếu hơn mình. Tôi biết yêu thương giúp đỡ mọi người. - Sau lần gặp trong mơ tưởng với Dế Choắt mong các bạn hãy sống yêu thương đùm bọc giúp đỡ nhau, biết xây dựng những mối quan hệ tốt đẹp và trân trọng những người bạn tốt trong cuộc đời.	1,0
	d. Sáng tạo: Có cách diễn đạt cá tính, sáng tạo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận	0,75
	e. Chính tả: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.	0,25

---Hết---

PHẦN KÝ XÁC NHẬN:

TÊN FILE ĐỀ THI: V-HSG6-22-NG

MÃ ĐỀ THI :.....

TỔNG SỐ TRANG (GỒM ĐỀ THI VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM) LÀ: 05 TRANG

NGƯỜI RA ĐỀ THI
(Họ và tên, chữ ký)

**NGƯỜI THẨM ĐỊNH
CỦA TRƯỜNG**
(Họ và tên, chữ ký)

XÁC NHẬN CỦA BGH
(Họ và tên, chữ ký, đóng dấu)

Nguyễn Thanh Nga

Bùi Thị Hồng Chuyên